

Diarienummer: KS 2025-1180

Justitiedepartementet, 111 52
Stockholm
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Diarienummer Ju2025/01193

Yttrande

Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59)

Justitiedepartementet har remitterat betänkandet [Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck, SOU 2025:59](#). Syftet med utredningen har varit att ta fram förslag som återspeglar en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck.

Svenska kyrkan har granskat utredningens förslag utifrån Svenska kyrkans grundläggande människosyn, barnrättsperspektiv, rätten till liv i värdighet, samt Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga friheter och rättigheter i ett demokratiskt samhälle. Svenska kyrkan värnar särskilt barns möjlighet att utvecklas i ett land präglad av frihet och mänskliga rättigheter.

Tvångsäktenskap och barnäktenskap bryter mot Svenska kyrkans grundläggande syn att båda parter var för sig, medvetet och fritt ska samtycka till äktenskap. Som ett samfund med vigselrätt motsätter sig Svenska kyrkan äktenskap som ingåtts av tvång och under ojämlika förhållanden. Det gäller såväl för äktenskap ingångna i Sverige som i övriga delar av världen. Tillsammans med partner runt om i världen arbetar Svenska kyrkan långsiktigt med att motverka strukturella orsaker till tvångsäktenskap och barnäktenskap. Svenska kyrkan tar ställning för barnets rättigheter till liv och utveckling (artikel 6 barnkonventionen) och mot sedvänjor och traditioner som är skadliga för barnet (artikel 24 barnkonventionen). Svenska kyrkan arbetar för att stärka människors egenmakt och för att alla människor, oavsett kön, sexuell läggning eller könsidentitet, ska kunna leva ett liv i värdighet.

Med ovanstående utgångspunkter som grund har Svenska kyrkan valt att lämna följande yttrande gällande förslagen i *Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck*.

Svenska kyrkan *avstyrker* de alternativa förslagen. Det är en principiellt viktig fråga att utredningsdirektiv inte blir så snäva att de omöjliggör för professionen att göra en oberoende bedömning.

Svenska kyrkan välkomnar åtgärder som syftar till att skydda individer från olika former av förtryck. Därför *tillstyrker* Svenska kyrkan

- att bestämmelsen om äktenskapstvång utvidgas
- att bestämmelsen om vilseledande till äktenskapsresa utvidgas, och att beteckningen ändras till äktenskapsresebrott
- att det införs en ny straffbestämmelse om äktenskapsresebrott mot barn
- att försök till äktenskapsresebrott och äktenskapsresebrott mot barn kriminaliseras
- att straffskalorna för äktenskapstvång, barnäktenskapsbrott och äktenskapsresebrott skärps
- betänkandets förslag om förbud mot erkännande av utländska äktenskap som inte är tillåtna enligt svensk lagstiftning, men under förutsättning att det gäller de kategorier som inte är tillåtna enligt nuvarande lagstiftning. Svenska kyrkan vill *uppmärksamma* att det vore oproportionerligt om även kusinäktenskap framöver skulle tillhöra den kategorin, då graden av allvar inte är jämförbart med exempelvis tvångsäktenskap. Till skillnad från de övriga kategorierna saknar dessutom kusiner som önskar fortsätta leva tillsammans som gifta möjlighet att kunna förändra sin situation. Sammantaget illustrerar detta varför förslagen om förbud mot kusinäktenskap enligt den tidigare departementspromemorian Ds 2024:20 inte bör genomföras, och i synnerhet inte om erkännandeförbudet i *SOU 2025:59 Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck* blir ny svensk lag.
- att hemliga tvångsmedel ska få användas i utredningar om äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott, men påminner om att undantagen som listas i 27 kap 22 a § i rättegångsbalken fortsatt behöver gälla.

Uppsala enligt dag för elektronisk signatur

Camilla Asp
Generalsekreterare

Karin Sarja
Avdelningschef